Jüdische Pester Zeitung.

אויף דיעזע צייטונג קאַנן מאַן
יעדען טאג
פרענומעריערן
אונד דער פרענומעראַציאָנס-טערמין בעגינט מיט דעם עמפפאַנג דעס ערסטען בלאַטטעס.

דיא רעדאַקציאָן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואַיצנער בולוואַר נומ' 29
וואָהין מאַן אויך דיא פרענומעראַציאָנס-געלדער צו זענדען בעליעבע.

יידישע
פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאַטט ערשיינט
דרייםאַל וואָכענטליך
מאָנטאַג, מיטטוואָך אונד פרייטאַג
אונד קאָסטעט
פיר עסטרייך-אונגאַרן
גאַנציעהריג 10 גולד.— קר. ע. וו.
האַלביעהריג 5 גולד.— קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.

פיר'ס אויסלאַנד
גאַנציעהריג 11 גולד.— קר. ע. וו.
האַלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהר' 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

Nr. 4. זעכצעהנטער יאהרגאַנג | פעסט, מיטטוואָך יא טבת התרמ"ד. | Pest, den 9. Jänner 1884.

דר' עדואַרד לאַסקער.

וויר האַבען קורץ פאָר שלוס דער פאָריגען נוממער דיא טעלעגראַפישע מעלדונג איבער דען זאָ פלאָטצליך ערפאָלגטען טאָד דיעזעס וועלט-בעריהמטען יידישען פאָליטיקערס אונד שטאַאטס-מאַננעס ערהאַלטען. וויר קאָננטען דאהער איבער זיין אבלעבען נור אין וועניגען צייל-ען בעריכטען. דער מאַנן וואַר אבער פאָן זאָלך האָהער בעדייטונג, דאס געגענוועַרטיג זעממטליכע צייטונגען אייראָפאַ'ס אונד אמעריקא'ס מיט זיינעם לעבענסגאַנגע, מיט זיינעם שטערבען אונד ווירקען זיך בעפאַססען. וויר האַלטען אונס דאהער אום זאָ מעהר פערפפליכטעט, אונזערן לעזערן איין טרייעס לעבענס- אונד כאַראַקטער-בילד דיעזעס גראָסען מאַננעס צו ליעפערן, דעססען הערפאָרראַגענדע לייסטונגען אויף דעם געביעטע דער פאָליטיק דער געזאַממט-יודענהייט צור עהרע, צום רוהמע גערייכען!

עדואַרד לאַסקער וואורדע אם 14-טען אָקטאָבער 1829 צו יאראָצין (פאָזען) פאָן יידישען עלטערן געבאָרען. ער שטודירטע פאָן 1847 ביז 1851 אין ברעסלויא אונד אין בערלין מאַטהעמאַטיק אונד רעכטסוויססענשאַפט אונד וואורדע דאַנן בעאַמטער ביים בערלינער שטאַדט-געריכט, אונד נאָך איינינער צייט רעפערענט. — נאָך אבלעגונג דעס צווייטען שטאַאטס-עקסאַמענס בעגאַב ער זיך אויף דריי יאהרע נאָך ענגלאַנד. 1856 קעהרטע ער אלס רעפערענט אין דען פרייסישען שטאַאטסדיענסט צוריק, אונד וואורדע צוויי יאהרע דאַרויף בייזיטצער אַן דעם שטאַדטגעריכט אין בערלין. — צוערסט לענקטע ער דיא אָפפענטליכע אויפמערקזאַמקייט אויף זיך דורך מעהרערע שטאַאטסרעכטליכע אונד פאָליטיש-געשיכטליכע אבהאַנדלונגען, וועלכע 1861 ביז 1864 אין „אָפפענע דייטשע יאהרביכער" ערשיענען. אים יאהרע 1865 טראַט ער אלס פערטרעטער איינעס בערלינער וואַהלבעצירקס אין דאַס פרייסישע אבגעאָרדנעטענהויז איין, וואָ ער זיינען זיטץ ביי דער פאָרטשריטטספאַרטייא (דער אָפפאָזיציאָן) נאַהם. — לאַסקער ענטוויקעלטע איינע זאָלכע שלאַגפערטיגקייט דער רעדע אונד געוואַנדטהייט דער דעבאַטטע, דאס ער אלסבאַלד צו דען הערפאָרראַגענדסטען פערזאָנליכקייטען דער פאַרטייא צעהלטע. בעזאָנדערס צייכנעטע ער זיך דורך זיינע גרינדליכע אונד שאַרפזינניגע בעהאַנדלונג דער „קאָנסטיטוציאָנס-פראַגען" אויס. — אים יולי 1866 פאָן נייעם אין בערלין צום אבגעאָרדנעטען געוועהלט, נאַהם ער דען פאָן דער רעגיערונג געבאָטענען" אויסגלייך דער קאָנסטיטוציאָנס-שטרייטיגקייטען" אַן אונד וואַר איינער דער גרינדער אונד פיהרער דער זאָגענאַננטען „נאַציאָנאַל-ליבעראַלען" פאַרטייא אים אבגעאָרדנעטענהויזע, אין וועלכעם ער זייט 1868 דיא שטאַדט מאַגדעבורג, זייט 1874 דיא שטאַדט פראַנקפורט אם מאַין פערטראַט, אונד אים נאָרד-דייטשען, וויא אים דייטשען רייכסטאַג, אין וועלכען איהן דער צווייטע וואַהלקרייז דער שטאַדט מייננגען וועהלטע.

אין דען צאַהלרייכען האָכוויכטיגען געזעטצען פיר דייטשלאַנד אונד פרייסען, וויא דעם דייטשען שטראַפגעזעטצבוך או' ז' וו. האַטטע לאַסקער איינען הערפאָרראַגענדען אנטהייל. מיט אונערמידליכעם פלייס אַרבייטעטע ער זיך אין אללע געזעטצעס-פאָרלאַגען היניין אונד ענטוויקעלטע אין זיינען צאַהלרייכען גלענצענדען רעדען עבענזאָפיעל שאַרפזינן אלס זאַכקענטניס! איז דען פראַגען דער האָהען פאָליטיק פערטראַט ער מיט גלייכעם אייפער דיא זאַכע דער „איינינונג דייטשלאַנדס", וויא דער „קאָנסטיטוציאָנעללען פרייהייט."

גראָסעס אויפזעהען עררעגטע ער דורך זיינע רעדע פאָם 7-טען פעברואַר 1873 איבער דיא „שווינדעלהאַפטען גרינדונגען", נאַמענטליך אלס ער דיא בעטהייליגונג דעם געהיימען ראַטהס וואַגענער אַן דענזעלבען קלאַר נאַכגעוויעזען. פרייליך צאָג ער זיך העפטיגע אַנגריפפע דאַדורך צו. — אים פריהיאהר 1875 ערקראַנקטע ער אונד מוסטע זיך איין האַלבעס יאהר פאָם אָפפענטליכען לעבען פערן האַלטען. נאַכדעם ער 1870 רעכטסאַנוואַלט ביים שטאַדט-געריכט געוואָרדען, טראַט ער 1873 אלס אינשפעקטאָר דעם פפאַנד-בריעפאַמטעס אין דען דיענסט דער שטאַדט בערלין איבער, אונד וואַרד 1876 צום מיטגליעד דעם פערוואַלטונגס-געריכטעס געוועהלט. —

לאַסקער וואַר אלס פיהרער דער זאָגענאַננטען „נאַציאָנאַל-ליבעראַלען-פאַרטייא" פאָן ביסמאַרק בעשולדיגט, דיא בילדונג איינעס אוים פערשיעדענען פאַרטייען צוזאַממענגעזעטצטען מיניסטעריאומס פעראייטעלט צו האַבען. ער וואורדע דאהער פאָן דען רעגיערונגס-צייטונגען ביי דען ניי-וואַהלען, אים יולי 1878, העפטיג אנגעגריפפען. זאָגאַר ביסמאַרקס עלטעסטער זאָהן, נאַמענס הערבערט, טראַט אין איינעם וואַהלבעצירק אלס לאַסקערס געגען-קאַנדידאַט אויף. דאָך זיעגטע לאַסקער אם 30. יולי מיט גלענצענדער מאַיאָריטעט.

אין דעם רייכסטאַגע פאָן 1879 געהאָרטע לאַסקער צו דען ענטשיעדענסטען פערטהיידיגערן דעס ביזהעריגען „פריי-האַנדעלס", אונד וואַרד דעסהאַלב פאָן ביסמאַרק פערזאָנליך העפטיג אנגעגריפפען. ביי דען ניי-וואַהלען צום אבגעאָרדנעטענהויזע. אם 7-טען אָקטאָבער 1879, אונטערלאַג לאַסקער אין פראַנקפורט אם מאַין, ער פערצייכטעטע זאָדאַנן אויף איינע אנדערווייטיגע וואַהל, אום זיך פאָרלייפיג פאָם פאָליטישען לעבען צוריקצוציעהען.

לאַסקער שיעד אים מערץ 1880 אויס דער נאַציאָנאַל-ליבעראַלען פאַרטייא דעם דייטשען רייכסטאַגס, הויפטזעכליך דאַרום, וויל דיעזע איבער דיא ווירטהשאַפטס- אונד שטייער-רעפאָרם מיט דער רעגיערונג צו אונטערהאַנדעלן זוכטע, וואַס ער אבער ניכט וואָללטע.

אין דען לאַנדטאַג וואורדע ער 1880 ביי דען נאַכוואַהלען זאָוואָהל אין ברעסלויא, וויא אין מאַגדעבורג אלס געמיינשאַפטליכער ליבעראַלער קאַנדידאַט איינגעשטעללט, אונטערלאַג אבער אין ביידען אָרטען איינעם נאַציאָנאַל-ליבעראַלען קאַנדידאַטען געגעניבער.

איבער דיא האָהע שטעללונג, וועלכע לאַסקער אין דער פאָליטישען וועלט דעם דייטשען רייכעס איינגענאָממען, אייסערן זיך זעממטליכע בלעטטער דעם אינ- אונד אויסלאַנדעס אין גלייכער ווייזע אַנערקעננענד אונד בעוואונדערנד. היער לאַססען וויר בלאָס פאָלגענדען „נאַכרוף" דער „בערלינער צייטונג" פאָלגען, וועלכער וויא פאָלגט לויטעט:

„דייטשלאַנד האַט איינען זיינער בעסטען זאָהנע פערלאָרען. דער טעלעגראַף ברינגט אונס אין שפעטער נאַכטשטונדע אויס דעם פערנען אמעריקא דיא קונדע פאָם הינשיידען עדואַרד לאַסקערס. דער נאַמע דיעזעס מאַננעס, איינעס דער עדעלסטען אונד פערדיענסטפאָללסטען, דער אים אָפפענטליכען לעבען דייטשלאַנדס אין דען לעטצטען יאהרצעהנטען איינע ראָללע געשפיעלט, — האַטטע ווייט איבער דיא גרענצען דעס דייטשען רייכעס היגויס איינען העללען קלאַנג. אונד אין דייטשלאַנד זעלבסט ערפרייטע זיך לאַסקער איינער בעליעבטהייט, וויא זאָ נור דען בעסטען אונד בעדייטענדסטען צו טהייל ווירד; זיין גאַנצעס לעבען וואַר דעם אָפפענטליכען דיענסטע געווייהט, אונד אין זיינע פאָליטישע טהעטיגקייט טרוג ער איינע ריינהייט דער געזיננונג, איינע ריינהייט דעס כאַראַקטערס, דיא זעלבסט זיינען ערקלערטעסטען געגנערן האָהע אכטונג אבראַנג.— לאַסקער וואַר איינער דער גלענצענדסטען וואָרטפיהרער דער פרייהייט, אונד זיינע איבערצייגונג פאָם ווערטהע דער פרייהייט גאַב ער זעלבסט אים קאַמפפע מיט דעם גראָסען פירסטען ביסמאַרק ניכט אויף; ער וואַר איינער דער וועניגען, דיא איהרע פעסטע איבערצייגונג זעלבסט פאָר איינעם בימאַרק ניכט אויפגאַבען! דען דרוק, דען ביסמאַרק אויף אללע זיינע פאָליטישען געגנער איבט, מוסטע אויך דער עדלע לאַסקער ביטטער עמפפינדען. אבער אויך דער עקעלהאַפטע אנטי-סעמיטיסמוס טרוג דאַצו ענדליך ביי, דאס לאַסקער, וועגן אויך ניכט גאַנץ, זאָ דאָך צום טהייל פאָן זיינער אָפפענטליכען טהעטיגקייט זיך צוריקצאָג. — אויך זיינע רייזע נאָך אמעריקא, וואָ ער אין אללען קרייזען געפייערט וואורדע, שיינט איינע פאָלגע זיינער איממער מעהר איבערהאַנד נעהמענדען „פערשטיממונג" געוועזען צו זיין. דייטשלאַנד פערליערט איינע זיינער לייכטען אין איהם, דער אייראָפעאישע פאָרטשריטט איינען זיינער עדעלסטען פאָרקעמפפער!"

איבער דען אויפענטהאַלט לאַסקערס אין אמעריקא קאָננען וויר פאָלגענדעס בעריכטען: לאַסקער לאַנגטע מיטטע יונ' פאָריגען יאהרעס אין בעגלייטונג זיינעס ברודערס, דער אין אמעריקא וואָהנהאַפט איזט, אין דער נאָרד-אמעריקאַנישען שטאַדט נעוו-יאָרק אַן.— ביי זיינעם אנלאַנגען אין נעוו-יאָרק וואורדע לאַסקער פאָן דען צאַהלרייכען דייטשען אין דיעזער הויפטשטאַדט דער פעראייניגטען שטאַאטען, זאָוויא פאָן פיעלען וויססענשאַפטליכען פעראיינען פעסטליך עמפפאַנגען. מעהרערע צו זיינען עהרען בעאַבזיכטיגטע אָפפענטליכע פעסטליכקייטען אונטערבליעבען יעדאָך אויף דאס אויסדריקליכע ערזוכען לאַסקערס. ער זאַגטע: „איך מאַכטע מיינע רייזע נאָך דען פעראייניגטען שטאַאטען נור אלס פריוואַט-מאַנן, צו דעם צוועקע, דאס לאַנד אונד דעססען איינריכטונגען אויף אָפפענטליכעם געביעטע אוים איינגענער אַנשויאונג קעננען צו לערנען. איך ערשיינע היער אלזאָ ניכט אלס פאָליטישער קעמפפער, זאָנדערן עבען נור אלס איינפאַכער רייזענדער!"
— אוים דיעזעם גרונדע אונטערבליעב אויך דער געפּלאַנטע פעסטליכע עמפפאַנג אין שיקאַגאָ אים סעפטעמבער, וויא דענן אויך לאַסקער עס וועהרענד זיינעם אויפענטהאַלטעס אין אמעריקא שטעטס פערמיעד, זיינען אנזיכטען איבער דיא פאָליטיק דייטשלאַנדס ביי אָפפענטליכען געלעגענהייטען אויסדרוק צו פערלייהען. — אָבגלייך איהם אין דייטשלאַנד זעהר פיעלעס ניכט געפאַללען, זאָ וואָללטע ער דאָך אויף פרעמדעם באָדען קיינען טאַדעל איבער דיא צושטענדע זיינער היימאַטה אויסשפרעכען. לאַסקער וואַר עבען אין גלייכער ווייזע אין געזיננונגסטיכטיגער יודע, וויא איין טרייער פאַטריאָט. יא, ער האַט עבען בעוויעזען, דאס איין יודע אין דער טרייע צו זיינעם פאַטערלאַנדע פאָן ניעמאַנדעם זיך איבערטרעפפען לאַסט! —

וויא דיא צייטונגען מעלדען, ווירד דער טאָדטע קאָרפער לאַסקערס איינבאַלזאַמירט אונד נאָך

געלאדען. אום 1 אוהר נאכמס בעגלייטעט איהן דער באנקיער מיטמעלס וואגען אין זיינע וואהנונג צורוק, דאך דער בערוהמטע שטאאטס-מאנן, פאן איינעם הערצשלאג נערוהרט, הויכטע זיינע זעעלע אויס. נאך בעפאר דער וואגען צו זיינער וואהנונג אנגעלאנגט וואר. לאסקער האט זיך איך דורך זי-נען קאמפף פיר דא רעכטע דער יודען אין דייטש-לאנד אנשטערבליכע פערדיענסט ערוואבען. (אין נעכסטער נומער נעהערעס.)

פערל אוונג.

1) דער קרעדיט-לאזע.

בייא דער אם 2. יעניגר 1884 פארגענאמענען ציעהונג דיעזער לאזע וואירדען פאלגענדע סערען נעצאגען: 14 15 27 29 32 1275 1411 1419 1441 1627 1549 1685 17 5 18 1904 2786 3215 3358 3385 4113 4181. פאן דיעזען פיעל דער דייסטערעסאער מיט 15000 גולד אויף מ׳ 1549 נ׳ 32; דער 2.טע טרעפפער מיט 3000 גולד. אויף מ׳ 15 נ׳ 82; דער 3.טע טרעפפער מיט 1500 גולדען אויף מ׳ 2766 נ׳ 37. פערנער נעזאגענען יע 500 גולד: מ׳ 1411 נ׳ 35. אונד מ׳ 1826 נ׳ 14; יע 200 גולדען: מ׳ 1239 נ׳ 42, מ׳ 1411 נ׳ 22; יע 1500 גולדען מ׳ 15 נ׳ 45, מ׳ 1275 נ׳ 31; יע 1000 גולד׳ מ׳ 27 נ׳ 9, 31, מ׳ 1419 נ׳ 44, מ׳ 1705 נ׳ 5; אונד יע 400 גולד׳ מ׳ 14 נ׳ 40 48, מ׳ 15 נ׳ 74, מ׳ 27 נ׳ 44 51, מ׳ 1239 נ׳ 1 82 85, מ׳ 1275 נ׳ 12 33, מ׳ 1419 נ׳ 15 24 65 97, מ׳ 1549 נ׳ 55, מ׳ 1627 נ׳ 37 84 99, מ׳ 1705 נ׳ 69, מ׳ 1826 נ׳ 39, מ׳ 1904 נ׳ 37 41, מ׳ 2766 נ׳ 88, מ׳ 3215 נ׳ 36 47, מ׳ 3358 נ׳ 9 56, מ׳ 3685 נ׳ 46, מ׳ 4113 נ׳ 17 33 48 אונד מ׳ 4181 נ׳ 13 38 45,

אויף אללען איכזיגען פערלאזונג סערען אללען דער נעזיגנעטע נעזיגען פאן 0 2 גולדען.

2) דער וויינגערל-לאזע.

בייא דער אם 2. יעניגר פארגענאמענען ציעהונג וואירדען פאלגענדע סערען נעצאגען: 68 197 466 665 687 982 1114 1976 2163 2486 2968 2 96 2 29, — פאן דיעזען פיעל דער דייסטערעסאער מיט 2000 גולד׳ אויף מ׳ 2968 נ׳ 76; דער 2.טע מיט 5000 גולד׳ אויף מ׳ 982 נ׳ 35 אונד דער 3.טע מיט 1000 גולד. אויף מ׳ 2968 נ׳ 54, פערנער נעזיגנען: יע 100 גולדען מ׳ 665 נ׳ 19, מ׳ 687 נ׳ 92, מ׳ 974 70, מ׳ 2486 נ׳ 54 אונד מ׳ 2968 נ׳ 45; יע 400 גולד׳ מ׳ 68 נ׳ 40, מ׳ 466 נ׳ 48 77, מ׳ 665 נ׳ 61 מ׳ 687 נ׳ 10 41, מ׳ 982 נ׳ 18 73 97, מ׳ 2486 נ׳ 55 אונד מ׳ 2968 נ׳ 34 אונד 43. —

אויף אללע איכזיגען פערלאזונג סערען אללען דער נעזיגנעטע נעזיגען פאן יע 100 גולד.

3) דאנייא-רעגולירונגס-לאזע.

בייא דער אם 2 יעניגר 881 פארגענאמענען ציע-הונג דיעזער לאזע פיעל דער דייסטערעסאער מיט 9000 גולד אויף מ׳ 9449, דער 2.טע מיט 2400 גולד. אויף נ׳ 3349, דער 3.טע מיט 800 גולד׳ אויף נ׳ 17689, דער 4.טע מיט 500 גולד׳ אויף נ׳ 19320 — אונד דער 5.טע טרעפפער מיט 1000 גולד. אויף נ׳ 10244.

נעשעפטס-בעריכט.

פעסט-ערד-פרייז.

קארן (נייא) 7.70 7.85 גולד.

נערסטע, פיסטער-וואארע 6.90—7.20 גולד. מאלער וואארע 7.75—8.50 גולד.

האפער (נייא) 7.10—7.20 גולד.

קוקורוץ 6.75 גולד.

רעפס סער איינסס-פעסטעמבער 1884 צו 14.25 14.75 גולד.

מעהלס-פרייז (סער 100 קילאגראמס וואגע, פרייא אב פעסט): מ׳ 0: 18 גולד. מ׳ קר׳. נומ׳ 1: 18 גולד. 2 קר׳, נ׳ 2: 17 גולד. 6 קר׳, נ׳ 3: 17 גולד׳ — קר. נ׳ 4: 16 גולד׳ — קר. נ׳ 5: 15 גולד׳ 20 קר. נ׳ 6: 14 גולד. 20 קר. נ׳ 7: 13 גולד׳ 30 קר. נ׳ 8: 12 גולד. 30 קר. נ׳ 9: 10 גולד. 60 קר. נ׳ 9: 8 גולד׳ 60 קר׳ פיינע קליע 4.50 גולד. נראבע קליע 4.80 גולד.

הילזענפרוכט: עכסטע אונגארישע 6.50—11 גולד. לינסען 12—20 גולד. פיאלען נראבע ווייסע 10.50—11 גולד. צוויגעבל-באהנען 11 — 12 גולד. ראהע הויזען 7.50 גולד. הויזען בריין 11.50, 12 גולד. מאהן נזייער 27 גולד. בלוטע 30—31 גולד. קומעמל 20 גולד. האנפאמען גולד. ווייקען 7.50—8 גולד. (אללעס סער 100 קילא.)

קארטאפפעלן צו 2.50—2.60 גולד.

שפיריטוס: נייע מעסטאדע, אום קלייגער 30.75 אום נראסען 30.50 גולד. אלטע מעסטאדע 33.25—33.50 גולד. אללעס סער 100 ליטער פערצענט.

צוקער: ווייסער קריסטאל 16.50 — 16.75 גולד.

צוקער: שטיקע 22—24 גולד.

האנף: געלייטעטער 37—38 גולד.

צוקער: פאפינאדע 43.50—44.75 גולד. מעליסע 42—43 גולד. ווייסער-צוקער 46.50 גולד.

קאפפעען: אנגארישע פיינע 16 גולד.

ווייזע שטיין 58—60 גולד. יע נאך קוואליטעט.

רינגאל צו 45.50 גולד. סער פעסט.

רעסס קוקוען 6.50 גולד.

אנישליט (דרק) 51.50—51. גולד.

פעטראלעאום 25—27.50 גולד.

---

4) דער טרעסטערלאזע.

בייא דער אם 2.טען יעניגר פארגענאמענען ציעהונג דיעזער לאזע פיעל דער דייסטערעסאער מיט 10000 גולד. אויף נ׳ 13380; פערנער נעזאגענען: יע 1000 גולד. נ׳ 2840 אונד נ׳ 5924; יע 200 גולד. נ׳ 6410 12460 11816 13127 אונד נ׳ 17981.

5) דער ליבאבער-לאזע.

בייא דער אם 2.טען יעניגר פארגענאמענען ציעהונג פיעל דער דייסטערעסאער מיט 3000 גולד. אויף נ׳ 10176 אונד דער 2.טע טרעפפער מיט 2000 גולדען אויף נ׳ 8597; יע 500 גולד. נ׳ 2210 1436 26045 28356 אונד 36207.

6) דער קראכייער-לאזע.

בייא דער אם 3.טען יעניגר פארגענאמענען ציעהונג פיעל דער דייסטערעסאער מיט 25000 גולד׳ אויף נ׳ 42008; יע 2000 גולד׳ נעזיגנען נ׳ 25350 אונד 63646.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

וויצען (נ״יע״)	קוקולשע פר. הקטאל.	סער 100 קילאגראמס
נאדר-אונגארישער	75	.
„ „	76	.
„ „	77	9.20 — 9.25
„ „	78	9.35 — 9.40
„ „	79	9.45 — 9.50
„ „	80	9.55 — 9.60
„ „	81	
פעסטער-נאדרע	75	—
„ „	76	—
„ „	77	9.45 — 9.50
„ „	78	9.55 — 9.60
„ „	79	9.65 — 9.70
„ „	80	9.80 — 9.85
„ „	81	9.90 — 9.95
טריים	75	—
„ „	76	—
„ „	77	9.55 — 9.60
„ „	78	9.65 — 9.70
„ „	79	9.75 — 9.80
„ „	80	9.85 — 9.90
„ „	81	9.95 — 10 —
וויסענבורגער	76	—
„ „	77	9.49 — 9.50
„ „	78	9.55 — 9.60
„ „	79	9.65 — 9.70
„ „	80	9.8 — 9.85
„ „	81	9.9 — 9.95

פרוכט		סער 100 קילאגראמס
קארן		7.80 — 8.10
נערסטע מאלץ		62
„ פיסטער		7.25 — 7.50
האפער		6.80 — 7.15
קוקורוץ מאנאטער		6.50 — 6.60
אדערע		6.65 — 6.75
רייס		6.50 — 6.60

			סער הקטאל.	סער 100 קילאגראמס
וויצען	נאדר	פעסטער-נאדר	10 11	
		קוקורוץ	6 73	
		נערסטע	—	
		האפער	7.24	
		רעס	—	

זאמען-מעהל		סער.
נומ׳	0	18.80
„	1	18.20
דער זאק	2	17.60
צו 100	3	17 —
קילאגראמס	4	16 —
	5	15.20
	6	14.20
	7	13.3
	8	12.3
	8½	11.00

שפיריטוס: אלטע מעסטאדע פרעמדלעפ . . 33.50
„ נייע „ קאראפפעל . . 31 —

מורז-טאבעללע פאם 5. יעניגר.

נעטל-בורז	קר.	אל
וולבער-אשע	—	
וולאפאזן	72	5
דעסטרייך-אונגארישע 8 גולדען גאלד.		
שטיק (20 פראנקס)	—	9
נאפאליאנדאר	9	59
דייטשע דייטשמארקאשטיק	59	30
20 מארק-שטיקע	11	86
פאראדי-דוקאטן	1	17
לאזע.		
1854-ער 4-פרעצענטיגע פאנדס-לאזע	121	—
1860-ער „ „	131	30
דעסטע „	141	50
1864-ער צו 100 גולדען	167	25
דעסטע „ 50	166	50
הונגארישע טיסצלייזונג	147	25
אויסלאנדאר	19	25
דייטשלאנדאר	172	
נאראנטיע	3	75
אונגארישע אייזענבאן-אוילען	110	—
אונגארישע לאזע	31	—
קרואטישע לאזע צו 10 גולדען	17	50
קראכויער לאזע „ 20	—	—
אלגעמיינע לאזע „ 40	—	—
מאלאר לאזע „ 40	3	—
וויאנדאר לאזע „ 10	5	—
נאדל לאזע „ 10	19	75
מאלאנער לאזע „ 20	13	75
סב.-נזאמאיס לאזע „ 40	21	—
	18	75

	קר.	אל
דאנאוטהאלס לאזע צו 2 גולד.	—	28
פרוטעסטער לאזע „ 100 „	—	126
„ „	—	6
דייטשע „ „	37	25
אונגארישע לאזע „ 4 „	23	75
דייטשע „ „ 20 „	12	75
אונגארישע לאזע צו 100 גולד.	110	80
פרוטעסטאנטישע	—	125
ווערטה-פאפיערע		
אונגארישע אלדיענסט 6%	12	35
דייטשע „ צו 4%	88	35
אונגארישע פאסטע-רענטע	85	80
אונגארישע דונאבעדאמפפשיפפען	100	25
דייטשע דונאבעדאמפפשיפפען	99	50
הונגארישע	98	40
דייטשע	89	30
נוטשאלא	—	97
אונגארישע אייזענבאן-אוילען	140	50
אונגארישע אייזענבאן-אוילען	97	50
פאסטע-אנווייזונגען אונגארישע		
דייטשע צו 100 גולדען פאסטע		100
דער אונגארישע דונאבעדאמפפ-גאז צו		
100 גולדען		100
דער אונגארישע אלגעמיינע גאז	—	97
דייטש-אוסטריאך „ „	—	147

שאפפלע. אין פאריגער וואכע וואורדע 15000 שטיק פערשיעדענער נאשפענען פערקייפט. אונד צוואר: דייטשווייאלליגע 2.80—3.50 גולד׳, באשטער אינד באנאטער 2.60—3.30 גולד׳ פער פאאר. — פערבישע 135—147 פרד. — טירקישע, מאצעדאנישע אינד באנאטישע 43—44 גולד. פער 56 קילא. (אללעס פער 2 פערצענט ראבאטט.)

הייזע פער 100 קילא, טראקענע אונגארישע אבסעגהייזע — קילא צו 108—110 גולד — דעסטע קוה-הייזע — קילא 105 108 גולדען פער פאאר. — ראסהייזע 12.— 13.50 גולדען. קאלב-פעללע אדער קאפפע 120—125 גולד׳ מיט קאפפע.—

לעדער: נעפאקטעס פפונדלעדער פאן 24—26 ק׳ 168 172 גולד. אינמאל פערזעצטע מערצען פאן 10—15 קילא 162—164 גולד. צווייטאל פערזעטצטע מערצען 17—19 קילא צו 163—165 גולד. אונד דרייטאל פערזעטצטע מערצען 19 22 קילא 165 167 גולד. — אבערל-לעדער: קוה-הייזע נעזאלבטע 5 — 6 קילא 225—215 גולד נעזאלבטע 5—6 קילא 215—230 גולד.

קאלב-פעללע נעזאלבטע 8—6 קילא 360—385 גולד. בייזע 9—11 קילא 445—465 גולד.

ווייזענער-פרייז.

ווייצען: פערקייפט וואורדען 20000 מעטערצ׳ פייזע: אונגארישע-ווייצען 77—82-קילא — 10,65—11 גולד׳ פער מעטערצענט.

קארן, אונגארישע 68—72-קילא 8,25—8,45 גולד׳ פער מעטצ.

נערסטע פראוואנישע 60—64-קילא 8,60—11, גולדען.

האפער אונגארישע 7.25 — 7.35 גולדען פער מעטערצענטער.

קוקורוץ 6.80—7.— גולדען —

ווייצענמעהל פרייז: נומ׳ 0: 19.75—20.75 גולד נומ׳ 1: 19.25—19.75 גולד. נומ׳ 2: 17.25—18.25 גולדען. נומ׳ 3: 16.50—17.50 גולד׳ אללעס פער מעטצענט.

שפיריטוס — 31. 31.25 גולדען פער 10000 דייטשע-פערצענט.

ריבאל 42.50—42.75 גולדען פער 100 קילא.

לאטטא-ציעהונג פאם 5. יעניגר 1884.

בודאפעסט	40	24	77	16	25
לינץ . . .	28	65	65	61	59
טריעסט	62	44	49	51	24

פעראנטווארטלעכער רעדאקטער: מאר בריי ריין.

אנצייגע.

איך ערלויבע מיר הייעמיט, דעם געעהרטען פובליקום דיא האפליכע אנצייגע צו מאכען, דאס בייא מיר דאס גאנצע אחר הערוהר ערעם בעלעכטונג מיטאנטס שלייאיטשן של פסח בהכשר נמור צו מעסיגען פרייזען צו בעקאמען איזט. געפעלליגע איפטרעגע ווערדען איך דאס רעגלטסע עפפעק-טואיט. מיינע אדרעססע לייטעט.

Reichfeld Báruch
Ober-rabbiners Schwiegersohn, Ungvár.

Eigenthümer und verantwortlicher Redakteur: M. REIS.

Budapest, 1884. Druck, v Moritz BurianWaitznerboulevard.

קאם דיא רייהע, נאכדעם דער אבערמאליגע אים־זאהנונגס־פערזוך רעזולטאטלאז בלעיב, אן דען פערדעגנגספאלל געוואהרדענגן דרייטען קוגעל־וועכסעל, ביא דיעלבעם דיא שיססע פאסט גלייכ־צייטיג קראכטען, דאך מיט זא אנגליקליכעם אים־גאנגע, דאס זיך דאזונבערגם קוגעל אין דיא שטירן דעם גראפען באטטראני באהרטע אונד דעסען זאפארטיגען טאך הערב־פיהרטע.

„עם וואהרדע נון אים אנטראג דער קאנגליכען שטאאטס־אנוואלטשאפט זאוואהל געגען דיא־אים דאזונבערג, אלס אוך געגען דיא סעקונדאנטען באטטראנים אונד דאזונבערגס דאס שטראפ־פערפאהרען דורך דען טעמעשוואר־ערטסס־האף אנגעאדרעגט.

„דורך דען ערטסס־אדצטרטען בעפינד וואהרדע פעסטגעשטעללט, דאס דער געטאדטעטע גראף אין וויכלכיט אין פאהרונג דער אנלעגלך זיינעם פיאלפעפעם מיט וואהרן דאזונבערג ער־האלטענען „גערהיר־פערלעטצונג“ געשטארבען זיא.

„דאזונבערג, דער זיך פיאיוולנג געשטעללט האט, וואהרדע צור פערגאנגוואהרטונג געצאגען, דער אין זיינער אומזאהנ דיא אדם צור לאסט געלעגטע האנדלונג אינגעשטאנד, צור מילדערונג זיינער האנדלונג בראכטע ער גור זא פיעל פאר, דאס ער אין זיינער ערבטטערונג אבער דען פערלוסט זיינער בריעד דען צוויילאפפ וואהל אנשטרבטע, אבער דיא טאדטונג דעם יונגען גראפען דורכאוס נכט בעאבזיכטיגט.

„אבגלייך דער פאטער דעם פערשטארבענען, געמעלך גראף זיגמונד באטטראני, בעדיפטען צו קאנגען גלויבט, דאס דאזונבערג גערארד איינען זא טרייגען אויסגאנגענ דעם דעללם בעגייערטע, מיט מאן דאך אין דיע־זער בעצייהונג דעם דאזונבערג גלויבען שענקען, דא לוט אומזאג דער צייגען דעזער בים צוואב־מעגשטיצע דעם גראפען פערצייפלונגספאלל איסריעף: „דאס דאבע איך נכט זא גיגיאללט“— דאצו קאממט נאך, דאס דיא רעגעלן דעם דעללם נאך דעם אינשפיכט דער סעקונדאנטען אונד דער אצטע שטרענגאיינגהאלטען וואהרדען, וא דאס דיא טדאט „אללער מערקמאלע דעם פערבריעכענס, ענגטבהרט אונד ער אינעם זאלבען אוך נכט אנגעקלאגט ווערדען קאנן.

„דיא דאנדלונג דעם אנגעקלאגטען בולדעט — דא זיא דען טאד דעם פערשטארבענען גראפען פערארזאכטע — איין זעהר שווערעם דעללם־פערגעהען;

„דיא צור ענטשולדיגונג פארגעבראכטען אים־שטענדע אבער, דאס דאזונבערג אונטער דעם

געוואהנהייט דעם אונד יונגע אין דאלטונג, שפארגע אונד קליידונג עמפאס מאדעלן, אבער אומסטר וויעדער יונגע אידר עכטעם געפיהל, אונד דיא שלאם מיט דעם בעדיעדן, דאס דער לייכטזיننيغ ווערשטאשוואי אין זא לעבענס, בראוטים גשאפפ נכט נאך גבוהר ווערדיג

אלס דאס גשפיעד אן איינעם גמשטרלינען טאג, פאסט איין יאהר נאך עמפאס הארציגס, ווערד אויף דיא אנגליקליכע אנגלעגענהייט קאם, דעללם דיזיריך מיט איינער טרייזיגען מישטיללונג נכט צוריק, צו דעללבר אידן עמפא דעללבסט בערעכטיגט האטטע. דיא יאר עיגטליך קראנק אונד דריזטע בינגען קוריצעם נאך דעם זיך ו, דיא זיא אין מילדער לוסט דען וויינטער צוברינגען יאללטע. עס האטטע פיעלע מיהע גמקאפטעט. דיא אייגע פיהא צו איבערדרעהן. דער אלטע איזאך רים זיך פאר נאהם אונד צאהן אן באיט אונד האארען אונד יאר אנאאנגס גגע־שלאפפטן, יזינע מאנטער צו בעגלייטען אונד זיין גאנצעם גשעפטס צו פערקויפען. אבער עמפא מאנטע דאפאן נכטס הארען. דיא יאללטע אללין זיין. נור דזוהן לאנגטע דיא דיזלען דריטע יאר דיא אבריינע גרינלטיג בעשלאפטען יאר־דען. עמפא לוגס נרטפען, וויל דיא זיך צו שווער פיהלטע, אום אבשיעדסגרוס צו צו מאכען.

„אונד ווערשטאשוואי?“ פיאגטע פיהא פאן לאשיי בעקלאממען.

„ער לאגט דיא ארצטע אים. ער וויל אן קיינע גע־פאהר גלויבען.“

עס וואהרדע שטילל אים גמטע. דיא פיהא זאר דען יונגען ארצט אן, אב דיא דען בומטגען אויסדרוק, מיט דעם ער דיא לעטצטע גשאאנט. אויך אין יונגען מ י נ ע ן פיגדען וווידע. אונד אלס דיא אין דאס פאגה, שטיינ דיא אונד לעגטע. דיא דענדע אין דען שאם גגמאנגר שען דיא פיגלינגרים דעם לאנגען שווייגגעם צו עמפפינגען, אין עדער גנג וויגען אינגעגען גגראנגען נאך פיהא פאן קראשי דאגטע אן אירען ערגענפטפטן אפ־מטר, אונד אין אלע יאהרע נאכרגטפ אינטערמען וווידע — דיזיריך דע וווידערגעטר שאפטשען אינטערמען מיט דעללבסם אוהם ווערשטאשוואי גגאגגם האטטע: „מאנ עמפא דאך ווייזן, יזינן דער אלטע אויאך גור בייא מיר בלייבט“ —

דא אנטעגבראך מאטרולדע דאס לאנגע שווייגגן. דיא האטטע יאהל שטעטס אינטגרגיאם ציגגראגס, דיך אבער גגעמאלס מיט עטוואס אנדרעם, אלס אינגענד אינגע, פאן מדיזלנאדטע פיר עמפא ציגגגדיג פראגט אן דיא אינטערגאלטטע גגשטשט. דעמפאלב וואגען דיא בוייבע אין יונגע גגשטגגם, אלס מאטרולדע מיט וגגעדער שטגמטע זאגטע:

„ווערשטאשוואי דעמטע אינע פיהא אים יזינגן קייזיגע וווייאטדען יאללען, דאגן יזינע אלל דאס אינגלנד נכט גגקאממען.“

אונד אלס דיא מוטטער רייף: „מאטרולדע אך קגגגנ דיך נכט וווידער!“ — אונד אייך דזיריך דיא פאיזאיגס. פאלל אונד ערגגגם אגנאה. שטשטלטע מאטרולדע דען קאפפ, וווא דיא אינגערגיגס דיא גגיאהנדגגם האטטע, מיט אינגער קוגגגן גאגגלינגם בגיזגגגנג אוהדען וווגגגן צו. פאר־גגקאממען, דיא דאגן נאך שטגמטע אינגגלדגגנג אר. דעגגלדר פאלגטגן.

מ י נ ע ן פיגדען וווידע. אונד אלס דיא אין דאס פאגה, שטיינ דיא אונד לעגטע. דיא דענדע אין דען שאם. גגמאנגר שען דיא פיגלינגרים דעם לאנגען שווייגגעם צו עמפפינגען, אין יזדער גגג וויגען אינגגגן גגראנגען נאך פיהא פאן קראשי דאגטע אן אירען ערגגגפטפטן אפ־מטר, אונד אין אלע יאהרע נאכרגטפ אינטערמען וווידע — דיזיריך דע וווידערגעטר שאפטשען אינטערמען מיט דעללבסם אוהם ווערשטאשוואי גגאגגם האטטע: „מאנ עמפא דאך ווייזן, יזינן דער אלטע אויאך גור בייא מיר בלייבט“ —

דא אנטעגבראך מאטרולדע דאס לאנגע שווייגגן. דיא האטטע יאהל שטעטס אינטגרגיאם ציגגראגס, דיך אבער גגעמאלס מיט עטוואס אנדרעם, אלס אינגענד אינגע, פאן מדיזלנאדטע פיר עמפא ציגגגדיג פראגט אן דיא אינטערגאלטטע גגשטשט. דעמפאלב וואגען דיא בוייבע אין יזינגן גגשטגגם, אלס מאטרולדע מיט יזינגער שטגמטע זאגטע:

„ווערשטאשוואי דעמטע אינע פיהא אים יזינגן קייזיגע וווייאטדען יאללען, דאגן יזינע אלל דאס אינגלנד נכט גגקאממען.“

אונד אלס דיא מוטטער רייף: „מאטרולדע אך קגגגנ דיך נכט וווידער!“ — אונד אייך דזיריך דיא פאיזאיגס. פאלל אונד ערגגגם אגנאה. שטשטלטע מאטרולדע דען קאפפ, וווא דיא אינגערגיגס דיא גגיאהנדגגם האטטע, מיט אינגער קוגגגן גאגגלינגם בגיזגגגנג אוהדען וווגגגן צו. פאר־גגקאממען, דיא דאגן נאך שטגמטע אינגגלדגגנג אר. דעגגלדר פאלגטגן.

איך מיינע נאטירלך נכט, (נאטע דיא מיט לייזגם ערגאממען). דאס ווערשטאשוואי אינע אדעלינע דעטטע דייאמאנטען מיטטען, אדער דאס אינגערייטס דער „אנטע־שיר דער שטעגדע“ אן דיעגם אינגייל דיא שולד פראגע. איך בייגע נור זא: ווערשטאשוואי דעטטע אינע פיהא אים יזינגן קייזיגע דייאמאנטען מיטטען, מאמא — דיא יא נכט אינגרע נכט אדעלינע יזינגע יזור! איך מיינע, עד דעטטע אנטער דען מינדער יזינגע, מינדער אינגפאהרענען, מינדער נשען אונד נאכרגטגען מערכגען אים יזינגער בע־מאנטשאפט לייגם אינע פינדען קאנגען, דער ער נעפאללען, אונד דיא דאך יזינע פעלדער נעקאנגנ דעטטע. דאגן ווערע דאס שלייטטטע אינטגגלדגען, נעפלך: דיא עגטטטשטנג פיר דיא אינע עמפא. אן דיעגע עדע לוידעטע א נור עמפא אנשולדיג, נכט ווערשטאשוואי. אונד עמפא אגטם עס, דיא אינדן נע דעטטע לינגגגן דייפען, וויל ער נכט אינדרעם אנגגאדרעם.“

דיא מוטטער לגגגדטע

„א נעדטטס אינגם מיטדען קינדערן, הערר דאקטאר. (נאטע יעטטע פיהא פאראיס) וואס האבע אך מיר נכט פיר מיהע גגעגבען, דיא קינדער צו אינגער פערגגגפטטגן, גגשלינגען לעבענס־אגשיאגנג צו ערציעהען! וווגפיעל האבע אך אין מיינע לעטצטען יאהרען נכט לעגגגן אונד נאכראלגן מוטטגן, אום דען מילדען מגגגשגגפיינדלינגען זיגן מיינגגם אאטגגס צו פערשטעהען אונד יזינגן גגקלגגן קינדערן מוטטגטטלגן; אונד גגן וווייד דיא אלטגגטטט גגליך צו אינגער נאגגן אאגאשיטגן ערהיצגגגן, דיא ירדגן מגגגן שטגן נאך דיינגם „אבשאממטגגגן פאגגם.“

(פאר־טעטגגגן פאלגגם.)

אייראָפּא איבערפֿיהרט ווערדען, דאמיט דער מאנן, דער זאָ לאנגע פֿיר זיין דייטשעס פֿאטערלאנד געקעמפּפֿט, אין דייטשער ערדע זיינע עוויגע רוהעשטעטטע פֿינדע. —

איין דועלל-פּראָצעס.

דער פּראָצעס אין אנגעלעגענהייט דעס בעקאנגטען דועללס, אין וועלכעם דער יידישע אדוואָקאט דר' ר אָ ז ע נ ב ע ר ג דען גראַפֿען שטעפֿאן ב א ט ט ה א נ י ניעדערגעשאָססען האט — געלאנגט אם 22-טען דיעזעס מאָנ' פֿאָר דעם געריכטסהאָפֿע אין טעמעשוואר צור פֿערהאנדלונג. — אונזערע לעזער וויססען וואָהל, דאס דער גרונד דיעזעס דועללס דארין לאג, דאס דר' ראָזענבערג זיך מיט פֿריילין אילאָנא שאָסבערגער „אים געהיימען" נאך יידישעם ריטוס טרויען ליעס, וועהרענד דער רייכע גראָס-גרונד-בעזיטצער שאָסבערגער עס ניכט צוגעבען וואָללטע, דאס זיינע טאָכטער דיא פֿרויא איינעס איינפֿאכען יידישען אדוואָקאטען ווערדע. ער אנערקאנגטע דאהער דיעזע געהיימע טרויאונג ניכט, זאָנדערן ליעס זיינע טאָכטער ט ו י פֿ ע ן אונד מיט דעם יונגען גראַפֿען שטעפֿאן באטטהאני נאך קאטהאָלישעם ריטוס טרויען. — דר' ראָזענבערג נון ערבליקטע אין דעם גראַפֿען איינען „רייבער זיינער רעכטמעסיגען פֿרויא"; ער פֿאָרדערטע איהן דאהער צום דועלל הערויס, וועלכעס דענן אייך אם 29-טען אָקטאָבער 1883 אויף דעם געביעטע דער שטאדט טעמעשוואר שטאטטגעפֿונדען. דער אויסגאנג דעס דועללס וואר פֿיר דען גראַפֿען איין האָכסט אונגליקליכער, דא ער פֿאָן איינער קוגעל ראָזענבערגס צו טאָדע געטראָפֿפֿען ווארדע. -- אלס פּריוואט-קלעגער אין דיעזער אנגעלעגענהייט ערשיינט דער פֿאטער דעס ערשאָססענען יונגען גראַפֿען, נעמליך הערר גראַף זיגמונד באטטהאני. — דער טעמעשווארער געריכטסהאָף האט זיינען אנקלאגע-בעשלוס געגען דר' ראָזענבערג שאָן אם 22-טען פֿאָריגען מאָנאטס געפֿאסט. זעמטליכע בלעטטער פֿעראָפֿפֿענטליכטען געסטערן דיא „געריכטליכע מאָטיווירונג" דיעזעס אנקלאגע-בעשלוססעס, דער וויר פֿאָלגענדע שטעללען ענטנעהמען:

„דער אנגעקלאגטע דר' ראָזענבערג האט אין זיינער איינוואללונג דאריבער, דאס גראַף שטעפֿאן באטטהאני וועהרענד דעם פֿאָריגען יאהרעס צו וויסבאדען (דייטשלאנד) מיט דערזעלבען דאמע, נעמליך דער אילאָנא שאָסבערגער דע טאָרניא, אויף דערען האנד אייך דער אנגעקלאגטע אנשפּריך ערהאָב, זיך פֿערלאָבטע, דען געגאנגטען גראַפֿען אם 28-טען סעפּטעמבער 1883 אין וויסבאדען אויפֿגעזוכט אונד איהן וועגען דיעזער פֿערלאָבונג מיט פֿאָרוואורפֿען איבערהייפֿט. נאכדעם ראָזענבערג זיך גלייך דאמאלס איבערציינגטע, דאס דיעזע פֿערלאָבונג מיט „איינוויללינגונג דער געגאנגטען דאמע" פֿאָללצאָגען וואורדע, פֿאָרדערטע ער דען גראַפֿען שטעפֿאן באטטהאני זאָפֿאָרט פֿערזאָנליך צור ערטהיילונג איינער „ריטטערליכען גענוגטהואונג" אויף. נאכדעם דיעזע הערויספֿאָרדערונג קיין רעזולטאט האטטע, זענדעטע ער אונפֿערציגליך צוויא אין וויסבאדען זיך אויפֿהאלטענדע איינוועהריג-פֿריוויללינגע (אויס אונגארן) צום גראַפֿען, דאמיט דיעזע אין זיינעם נאמען „גענוגטהואונג" פֿאָרדערן. דער גראַף וויללינגטע נון אין דאס דועלל, דאך נור אונטער דער בעדינגונג, וועגן דר' ראָזענבערג פֿיר „דועלל-פֿעהיג" ווירד בעפֿונדען ווערדען: — אום דיא בעוויזע פֿיר זיינען ריטטערליכען באראקטער אונד זיינע דועלל-פֿעהיגקייט צו ערברינגען, רייזטע ראָזענבערג זאָגלייך נאך בודא-פּעסט אב, אינדעם ער אבער אן דען גראַפֿען באטטהאני נאך פֿאָר זיינער אברייזע איין שרייבען דעס אינהאלטעס ריכטעטע, דאס, וועגן דער גראַף ניכט אבטאונדפֿערציג שטונדען נאך דער אנקונפֿט ראָזענבערגס אין בודא-פּעסט דיעזעס גענוגטהואונג גיבט, ער איהן אָפֿפֿענטליך „בראנדמארקען" ווירדע. — אום זיינע שטרעפֿליכע אבזיכט, דאס דועלל מיט דעם גראַפֿען באטטהאני אום זאָ געוויססער צו עררייכען, שריעב ראָזענבערג שפּעטער נייערדינגס איינען בריעף אן דען גראַפֿען באטטהאני נאך וויסבאדען, אין וועלכעם ער דען גראַפֿען „פֿייגע" נענגט אונד מיט דער פֿעראָפֿפֿענטליכונג דער אנגעלעגענהייט פֿיר דען פֿאלל דראָהטע, אלס דער גראַף בינגען 48 שטונדען זיינע „סעקונדאנטען" (דועלל-צייגען) איהם ניכט שיקע."

„דער גראַף, וועלכער זיך אינצווישען מיט אילאָנא שאָסבערגער געזעטצליך טרויען ליעס, בעגאב זיך מיט איהר אויף דיא האָכצייטס-רייזע נאך דייטשלאנד. נאכדעם איהן איין נייער בריעף ראָזענבערגס אין וויסבאדען ניכט אנטראַף, זאָ ווארדע דיעזער בריעף דער פֿאמיליע שאָסבערגער איבערשיקט, דאמיט נאך ריקקעהר דעס גראַפֿען פֿאָן זיינער האָכצייטס-רייזע איהם דערזעלבע איבערגעבען ווערדען מאָגע. דיא איבערנאהמע דעס בריעפֿעס ווארדע דאהער אים נאמען דעס גראַפֿען פֿאָם קאססיער דעס הייזעס שאָסבערגער בעשטעטיגט.

דר' ראָזענבערג, דער נאכדעם ער דאס דיא איבערנאהמע דעס בריעפֿעס בעשייניגענדע פּאָסט-רעצעפּיססע עמפּפֿאנגען האטטע, אין דער מיינונג וואר, דאס דער גראַף דען בריעף אין ווירקליכקייט צוגעשטעללט ערהאלטען האבע — פֿעראָפֿפֿענטליכטע נון אים „אָפֿפֿענען שפּרעכזאאלע" דעס „עדיעטערטעש" פֿאָם 15-טען אָקטאָבער 1883 איינע ערקלערונג, אין וועלכער ער דען „בעלייריגענדען אינהאלט" זיינעס אן דען גראַפֿען געריכטעטען שרייבענס טהאטזעכליך מיטטהיילטע אונד מיט דער בעמערקונג בעגלייטעטע, דאס דער גראַף, טראָטצדעם ער דען בריעף דעס געקלאגטען נאָך אם 11. אָקטאָבער צו הענדען בעקאָממען, אין דיעזער אנגעלעגענהייט דאָך ניכטס פֿערפֿיגטע. — דער גראַף אונטערבראך אין פֿאָלגע דעססען זיינע האָכצייטס-רייזע אונד שלוג זיינען וועג נאך הייזע איין. זיינע סעקונדאנטען ד א ר א נ י אונד ארזען ד א מ א ס ק י ן זעטצטען זיך זאָפֿאָרט מיט דעם אין בודאפּעסט אנגעלאנגטען גראַפֿען אין פֿערבינדונג. דער גראַף ערזוכטע נון זיינע סעקונדאנטען, פֿאָן ר אָ ז ע נ ב ע ר ג „אונטער דען שטרענגסטען בעדינגונגען" גענוגטהואונג צו פֿאָרדערן. איינען דאראני אונד ארזען דאמאסקין יעדאָך טראכטעטען פֿאָר אללעם אנדערען, דען ראָזענבערג צור „פֿריעדליכען שליכטונג" דער זאכע צו בעוועגען; איהרע דיעסבעציגליכען בעשטרעבונגען בליעבען יעדאָך פֿרוכטלאָז. נון זענדעטע ראָזענבערג זיינע סעקונדאנטען יוליאוס פֿ אָ ש אונד קאָלאָמאן ג ו ל א ט ש י מיט דער ווייזונג צו דען סעקונדאנטען באטטהאני'ס, דאס זיא אין אללע בעדינגונגען איינוויללינגען זאָללען! דיא ביידערזייטיגען סעקונדאנטען בעשטיממטען איין „פּיסטאָלען-דועלל מיט דריימאליגעם קוגעלוועכסעל" דעראַרט, דאס ביא „דער ערסטען פֿערלעטצונג" דאס דועלל בעענדעט זייא. דאנן בעשטיממטען זיא אלס אָרט דעס דועללס טעמעשוואר, אונד אלס צייטפּונקט דען 29-טען אָקטאָבער. זיא קויפֿטען ביים וואפֿפֿענהאָנדלער ה ו צ ע ל ל א דריא פּאאר פּיסטאָלען, לודען דיעזעלבען, פֿערשלאָססען זיא אין איינעם בעהעלטער אונד איבערגאבען אללעס ד א ר א נ י, דען זיא אויך מיט דער איינפֿידונג איינער צום דועלל-קאמפּף-פּלאטצע געאייגנעטען אָרטליכקייט בעטרויטען."

„אם 2-טען אָקטאָבער פֿוהרען נון דיא ביידען געגנער זאממט איהרען סעקונדאנטען אונד דעם ארצטע דר' בעטשי אין דאס אונטערהאלב דער שטאדט בעפֿינדליכע יעגער-וועלדכען. היער אנגעלאנגט, פֿערזוכטען דיא סעקונדאנטען נייערדינגס, איינע אויסזאָהנונג צווישען דען פּארטייען הערבייצופֿיהרען. נאכדעם דיעס ניכט געלאנג, בעגאנן דאס דועלל." —

„דער ע ר ס ט ע קוגעל-וועכסעל פֿאנד אין דער געגעבענען צייט שטאטט. אונד נאכדעם קיינער פֿערוואונדעט ווארדע אונד דיא נייערדינגס פֿערזוכטע אויסזעהנונג ניכט געלאנג, פֿאנד איין נייערער קוגעל-וועכסעל שטאטט, ביא וועלכעם באטטהאני'ס קוגעל זאָ נאהע אן ראָזענבערגס אָהר פֿאָראיבערזויזטע, דאס דיעזער צוזאממענפֿוהר. דאך ווארדע אויך דיעסמאל קיינער פֿערלעטצט, אונד זאָ

פֿאַלליעטאָן.

א ו נ ז ע ר ע צ י י ט.

(10-טע פֿאָרטזעטצונג.)

אבער — געוויס נור נאגין לייזע וואגטע עסמא דאראן צו ריהרען — אבער ער וואר ניכט גוט, ניין, ניכט גוט, ניכט גוט געגען איהרען פֿאטער, דען ער דען „יידישען וואוכערער" אין יעדעם וואָרטע פֿיהלען ליעס, דאס ער איבערהויפּט אן איהן צו פֿערשווענדען נאָטהיג פֿאנד; ניכט גוט געגען דיא ליעבען, פֿריינדליכען קאָראָשי'ס, פֿאָן וועלכען ער אין אויסדריקען גריממיגסטען האססעס שפּראך. — ניכט גוט געגען דין ווייב. ניין, געגען עסמא זיכערליך ניכט. אונד קאָננטע איין מאנן ניכט צוגלייך איין פֿאָללענדעטער קאוואליער אונד גוט זיין?

עסמא האטטע שווער צו טראגען אן איהרען איינענען געדאנקען, אבער פֿאסט נאך שווערער אן דען פֿראגען אונד זאָרגען איהרעס פֿאטערס. דער אלטע שלויע איזאק ליעס זיך ניכט טיישען פֿאָן אללען קינסטען זיינער נוטען טאָכטער.— היינריך, דער פֿאָם אלטען איבערלויפֿען וואורדע, זאָ אָפֿט עסמא „איינער מינרענע וועגען" צו בעטטע לאג, פֿערנאהם מיט ענטזעטצען אונד טהיילנאהמע דיא ווילדען רעדען, אין דענען דעם איזאקס ליעבע צו עסמא אונד דעססען צאָרן געגען ווערעשהאָשוואי זיך מישטען. א, דער אלטע איזאק ליעס זיך פֿאָן עסמא ניכט בעטריגען. איהר לאכען פֿערמאָכטע ניכט, דיא טיעפֿען פֿאלטען פֿאָן זיינער שטירנע צום שווינדען צו ברינגען. אונד דיא ארמע פֿרויא, דיא, וועלכע איהרעס מאנגע צו ליעבען, דיא „מאָאלעטשענקינסטע" איינער גראָסען דאמע ניכט נאכצואהמען פֿערמאָכטע, האטטע דאך זאָגאר ר אָ ט ה אויסגעלעגט, אלס דער פֿאטער איינמאל נאך איינען פֿיעבער-פֿאנגען ערקלערט האטטע, דיא זעהע קרענקליך אויס, אונד דאס מיססע איינען א י נ נ ע ר ע ן ק ו מ מ ע ר צו גרונדע האבען! — דא האטטע דער אלטע איזאק איהר מיט דעם נאססען פֿינגער דיא שמינקע אבגעווישט אונד לויט אויפֿגעשלוכצט, אונד היינריך גלויבטע, איהן אימער ווידער צו הערען, וויא ער ביידע פֿייסטע געגען דאס ארבייטס-צימער ווערעשהאָשוואי'ס ערהאָבען אונד גערופֿען האטטע:

„איך וויים, דאס דוא איהן אלס דיינען מאנן . . . . צערשטאָמפּפֿען ווילל איך איהן אונד אללע זיינע פֿריינדע דאצו, וועגן מיין קינד דורך איהן . . . וויינע ניכט, עסמא, מיין ליעבען, איך טהוע איהם יא ניכטס! אבער לאס מיך שרייען, זאָנסט שטערבע איך דראן. שמינקען טהוסט דוא דיך, דאמיט איך ניכט זעהע בלאססעס געזיכט בעמערקען? — בין איך בלינד? בין א ך איין פֿערלעבטער נעק, דאס איך ניכט זאָלל אונטערשיידען קאָננען צווישען בלוט אונד שמינקע? עסמא מיין ליעבען, איך קאנן קיין בלוט זעהען, איך האבע מיין לעבטאג קיין בלוט זעהען קאָננען! אבער ליעבער וויל איך נאָך בלוט זעהען, ז י י ן בלוט — וויינע ניכט, עסמא, מיין ליעבען, איך טהוע איהם יא ניכטס! ליעבער וויל איך איהן מיט דיעזען מיינען הענדען . . . אלס דאס דוא נאך איינמאל זאָללסט פֿאספֿען וואָללען מיט קאָמאָדיאנטען-פֿארבען דיינען לייבליכען פֿאטער! שפּיעלע ניכט נאך דעם הערען דאָקטער הוניבער! פֿאָר דעם שעניערע איך מיך ניכט! — אויסגעפֿיהרט! שאָן האבע איך עס אויסגעפֿיהרט! גוט האבע איך עס אויסגעפֿיהרט! מיין איינציגעס קינד איינעם רייבער! מיין איינציגעס קינד! דיין ברודער זאָללט מיר פֿערציהען, אבער וועגן דוא ניכט בייזע ביזט גליקליך, ביזט דוא מיין איינציגעס קינד"

וועלכע קאָמפּפֿע מוססטע עסמא ניכט בעשטעהען, אום איהרען פֿאטער צו בערוהיגען אונד צו פֿערהיטען, דאס אייגענד יעמאנד אויף דער וועלט איהר לייד ערפֿאהרע! זאָ לאנגע דאס ניכט געשאה, וואר נאך ניכט אללעס פֿערלאָרען. פֿיעללייכט קאָממט ווערעשהאָשוואי אללמעליג צור בעזיננונג, פֿיעללייכט — שטירבט זיא. בעפֿאָר דיא פֿאָללע וואהרהייט, פֿאָר דער זיא ציטטערטע, זיא פֿערניכטעטע, נור שפּרעכען זאָללטע ניעמאנד איבער איהר אונגליק דירפֿען! — ניכט אויס איטעלקייט וואָללטע זיא טיישען. האָכסטענס אויס איטעלקייט אויף ווערעשהאָשוואי, דען מאן יא זאָנסט פֿיעללייכט פֿאלש בעאורטהיילט העטטע. פֿאָר אללעם וואר עס איין עמפּפֿינדליכעס שאמגעפֿיהל, דאס זיא ערבלייכען מאכטע ביא דער פֿאָרשטעללונג: דאָרט אין איזזענד איינעם קאפֿפֿעע-הויזע, איינעם סאלאָן אָדער אויף איינער פּראָמענאדע דער שטאדט שטעהען צוויא מענשען נעבען איינאנדער אונד שפּרעכען גלייכגילטיג אָדער נאר שפּאָטטיש פֿאָן דעם „הייליגסטען געהעימנישטאנדע דער וועלט", פֿאָן איהרער ליעבע צו ווערעשהאָשוואי. ניעמאנד האטטע איין רעכט, זיא, דיא פֿרויא דעס גלענצענדסטען, שאָנסטען קאוואליערס מיט מיטלייד צו קרענקען, ניעמאנד. — —

דעננאָך נאהמען זיך דיא לייטע דיעזעס רעכט, אונד דיא עס אם בעסטען מיינטען, שפּראָכען אם הייפֿיגסטען פֿאָן דער עהע דעס כריסטליכען צייטונגס-שרייבערס אונד דער וואוכערער-טאָכטער.

פֿרויא פֿאָן קאראָשי וואורדע ניכט מידע, זיך איבער דיא צוקונפֿט דעס יונגען פּאארעס צו בעקיממערן. מאן מערקטע איהר הייפֿיג דיא אבזיכט אן, אללעם צו ענטשולדיגען, דיא קאָננטע זאָגאר נאגין געגען איהרע זאָנסטיגע